

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.994/2017/5.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Kéri Tamás ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Koszorú István ügyvéd

A per tárgya:

Közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.380/2017/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 33.P.22.490/2016/8.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a perköltség nagyságára és viselésére is kiterjedően hatályon kívül helyezi és az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 (egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az alperes illetékmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperesi egyesület 2015. január 17-én a .. szám alatti klubhelyiségében rendkívüli közgyűlést tartott. Ezen a felperes az édesapjával, .. kívánta képviseltetni magát. A felperes az alperes rendes tagja, míg az édesapja pártoló tagja az egyesületnek.
- [2] A közgyűlés megkezdése előtt az alperesi egyesület elnöke, .. közölte .., hogy nem képviselheti a felperest a közgyűlésen, tekintettel arra, hogy nem rendes tagja az egyesületnek, csak pártoló tagja és meghatalmazás kizárólag csak rendes tag részére adható. Ebből az elnök és .. között vita támadt, .. rendőri intézkedést vett igénybe és ennek hatására .. a helyszínről eltávozott. A rendkívüli közgyűlést megtartották, azon különböző határozatok születtek.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes keresetében kérte a 2015. január 17. napján tartott rendkívüli közgyűlésen hozott valamennyi határozat hatályon kívül helyezését és új határozatok hozatalának elrendelését. Álláspontja szerint miután őt elzárták attól, hogy képviselője útján a rendkívüli közgyűlésen jelen legyen és ott szavazhasson, a meghozott határozatok az alperes Alapszabályában ütköznek.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a támadott határozatok megfelelnek az Alapszabály rendelkezéseinek, a felperest az édesapja, mint az egyesület pártoló tagja szabályszerűen nem képviselhette. Előadta azt is, hogy a felperes szavazata a megállapított szavazati arányokhoz képest a döntések érdemét nem befolyásolta volna.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott és az alperes 2015. január 17-i rendkívüli közgyűlésén hozott valamennyi határozatot hatályon kívül helyezte. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 36.000 forint perköltséget. Határozatának indokolásában megállapította, hogy jogszerűen került sor a rendkívüli közgyűlés összehívására, illetve hogy az egyesület tagjait egyenlő jogok illetik meg és egyenlő kötelezettségek terhelik, kivéve, ha az Alapszabály különleges jogállású tagságot határoz meg.
- [6] Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy alaptalanul tagadták meg a felperes édesapjától a képviselői jogot figyelemmel arra, hogy a meghatalmazás mintán nem szerepel az, hogy kizárólag rendes tag számára adható meghatalmazás és ez nem is értelmezhető ilyen módon. Értékelte azt is, hogy a felperes édesapja pártoló tagsággal rendelkezik és, mint ilyen, egyébként is jogosult részt venni a közgyűlésen tanácskozási joggal, bár szavazati jog ehhez kétséget kizáróan nem járul.
- [7] Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperes azon érvelését, hogy a felperesi szavazat egyébként sem befolyásolta volna a szavazás

végeredményét. Az elsőfokú bíróság szerint ezen hivatkozás elfogadása visszaélésszerű joggyakorláshoz vezetne, másrészt minden tagnak joga van arra, hogy megfelelően képviseljük, elmondhassa a véleményét és szavazhasson. Az elsőfokú bíróság szerint ettől a felperest a jelen esetben megfosztották, ezért a bíróság a határozatokat hatályon kívül helyezte.

- [8] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 25.000 forint + Áfa összegű együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint az államnak térítsen meg 48.000 forint fellebbezési eljárási illetéket. A jogerős ítélet indokolása megállapította, hogy az elsőfokú ítélet indokolása hiányos, nem kellően részletes, úgy ítélte meg, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján további bizonyítási indítvány hiányában is érdemben felülbírálható volt az elsőfokú ítélet, így a kereset a másodfokú eljárásban eldönthető volt.
- [9] Rögzítette, hogy a perben nem volt vitatott, hogy az alperes az új Ptk. hatálya alá helyezte magát, így a kereset elbírálására ezen jogszabály rendelkezései az irányadóak. Erre hivatkozással rögzítette azt is, hogy a bíróság az autonóm civil szervezet életébe csak a jogszabályban meghatározott esetekben, kivételesen avatkozhat be, ha a keresettel támadott határozat jogszabályt sért, vagy az Alapszabályba, illetve egyéb belső szabályzatba ütközik. A jogerős ítélet szerint, ezért az alperes működésére vonatkozó Alapszabály rendelkezései nem voltak kiterjesztően értelmezhetőek, rögzítette azt is, hogy a szabályozás esetleges hiányosságai a bíróság által nem pótolhatóak, az ellentmondások feloldása, a hiányos rendelkezések kiegészítő értelmezése nem képezheti a bíróság feladatát. A Ptk. 3:65. § (2) bekezdésére utalással megállapította, hogy a különleges jogállású tag jogai és kötelezettségei soha nem lehetnek azonosak az úgynevezett a rendes egyesületi tagéval. Ebből okszerűen következik az, hogy az Alapszabály is tagon azt az egyesületi tagot érti a tagokra vonatkozó jogok és kötelezettségek meghatározása során, aki az egyesületi tagságból fakadó valamennyi joggal, illetve kötelezettséggel rendelkezik. Ez az úgynevezett rendes tag, akit valamennyi tagi jogosítvány, így a szavazás joga megillet. A pártoló tag jogait ugyanakkor külön határozza meg az Alapszabály, ugyanis az egyesület pártoló tagjára az Alapszabálynak kifejezetten a pártoló tagokra vonatkozó rendelkezései az irányadóak. A pártoló tag jogosítványai nem azonosak az alperes tagjának, az úgynevezett rendes tagjának a jogosítványjaival. A jelen esetben az alperes Alapszabályának 11. §-a szabályozza a pártoló tagok jogait és kötelezettségeit. Ebből megállapíthatóan a pártoló tag a közgyűlésen csak tanácskozási joggal vehet részt. Az Alapszabály 10. § 1. pontja a tagsági viszonyra vonatkozó szabályok körére vonatkozóan azt rögzíti, hogy az úgynevezett rendes tag joga személyesen, vagy meghatalmazott képviselője útján részt vehet a

közgyűlésen a határozatok meghozatalában, a tisztségviselők és a vezető szervek megválasztásában. Az Alapszabály 20. § 4. pontja alapján rögzítette, hogy a közgyűlésen a tagok meghatalmazás útján is képviseltethetik magukat, egy résztvevő tag részére maximum kettő meghatalmazás adható.

- [10] A másodfokú bíróság a 10. § 1. pont és a 20. § 4. pont összevetéséből azt a következtetést vonta le, hogy a (rendes) tag meghatalmazott útján is képviseltetheti magát a közgyűlésen és a meghatalmazott az alperes (rendes) tagja lehet. A jogerős ítélet szerint azt, hogy az alperes saját szabályát így értelmezte, azt alátámasztja a közgyűlései meghívóval kiküldött „meghatalmazás” formanyomtatvány is. A másodfokú bíróság szerint ennek szövegéből egyértelmű, hogy csak rendes tagot hatalmazhattak meg, mert a kipontozott részen a meghatalmazó és a meghatalmazott megjelölésénél is ott szerepel a „rendes” tag megjelölés. Ezen túlmenően a meghatalmazás megjegyzés rovatában is utalás történik az Alapszabály 20. § 4. pontjára, vagyis arra, hogy tag részére adható meghatalmazás. A jogerős ítélet szerint az alperes Alapszabályának ezen rendelkezése és az alperes Alapszabály-értelmezése nem ütközik jogszabályba, a jogszabállyal a Ptk. felhívott rendelkezéseivel összhangban van.
- [11] A jogerős ítélet szerint ezzel szemben tényként volt megállapítható, hogy a felperes, mint rendes tag az alperes pártoló tagjának (édesapjának) adott meghatalmazást. A jogerős ítélet szerint az Alapszabály értelmezése alapján erre nem volt lehetőség, mert pártoló tag az alperesi tag meghatalmazottjaként nem járhatott el, szavazati jogot nem gyakorolhatott a közgyűlésen. Rögzítette, hogy a pártoló tagnak szavazati jog gyakorlására irányuló részjogosítványa sem a Ptk., sem az Alapszabály rendelkezései szerint nincs. Ebből pedig a jogerős ítélet szerint következik, hogy az alperes törvény- és alapszabálysértés nélkül hagyta figyelmen kívül a felperes meghatalmazottját a közgyűlésen. A jogerős ítélet szerint a keresettel támadott határozat törvénysértő jellege ezért nem volt megállapítható, így a határozat(ok) hatályon kívül helyezésénél sem volt helye.
- [12] A jogerős ítélet rögzítette azt is, hogy a támadott határozatokba foglalt döntések tartalma egyértelmű, a jegyzőkönyvből a szavazati arányok megállapíthatóak voltak. A keresettel támadott határozatok hatályon kívül helyezésére, így a választás eredményének hatályon kívül helyezésére csak olyan normasértések adhatnak alapot, amelyek a választás eredményét, illetőleg a határozathozatalt alapvetően befolyásolták. A jogerős ítélet elfogadta az alperes azon álláspontját, hogy a felperes egyetlen szavazata a közgyűlésen hozott határozatok szavazati arányaira is figyelemmel az eredményre is kihatással nem lett volna.
- [13] A jogerős ítélet külön rögzítette azt, hogy a rendkívüli közgyűlés összehívására az Alapszabály 22. § 2. pontjában foglalt határidő a konkrét esetben nem teljesült. Ugyanakkor sem a felperes, sem más tag nem hivatkozott arra, hogy kellően nem ismerhette meg azokat a

tényeket, körülményeket, amelyekre alapítva döntését meghozhatta, szavazatát leadhatta. A határozatok meghozatalának módja, helyessége, egyéb módon nem volt megkérdőjelezhető. Ebből következik, hogy az Alapszabályban meghatározott ennél távolabbi idő meghatározása önmagában nem hatott ki a közgyűlésen meghozott határozatokra. A jogerős ítélet szerint ez az Alapszabálysértés nem hatott ki a meghozott határozatokra, azokat érdemben nem befolyásolta, nem adhatott alapot a keresettel támadott határozatok hatályon kívül helyezésére. Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben megváltoztatta és a keresetet elutasította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [14] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, másodlagosan pedig a hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A felperes a felülvizsgálati illetéket előzetesen leróta. A felperes szerint a másodfokú bíróság tévesen értelmezte mind az Alapszabály rendelkezését, mind a tagok részére kiküldött meghatalmazásminta tartalmát, abban csak az szerepelt, hogy a tagi meghatalmazott egyidejűleg csak két tagot képviselhet. Nyomatékosan megjegyezte a felperes azt is, hogy az egyesület korábbi gyakorlata is eltérő volt ettől, őt magát több esetben képviselte a már akkor is pártoló tagsággal rendelkező édesapja. Előadta, hogy ezt a tényt tanúbizonyítás útján is igazolni kívánta, de a tanút nem hallgatták meg. Nem fogadta el azt az érvelést a felülvizsgálati kérelem, hogy a szavazási arányokra figyelemmel nem lehetett volna más a szavazások eredménye akkor sem, ha a felperest édesapja képviselni tudja. Nem lehet ugyanis azt megállapítani, hogy a felperes képviselőjének közreműködése, esetleges felszólalása a jelenlévők szándékait miként befolyásolta volna, ráadásul édesapja az egyesület működését illetően speciális ismeretekkel is rendelkezett, korábban véleményét meghatározónak tekintették, megállapíthatatlan, hogy részvétele pontosan milyen eredménnyel járhatott volna.
- [15] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Előadta, hogy a rendkívüli közgyűlésen a rendes tagok igen jelentős arányban képviseltették magukat, a 72 rendes tagból 61 jelen volt. Előadták, hogy a felperes édesapjának eltávolítása a helyszínről abból fakadt, hogy az egyesület tagsága és a felperes édesapja között a viszony az elmúlt években elmérgesedett, így a közgyűlés lebonyolíthatóságát veszélyeztette a részvétele. A jelenlétének megtagadása a botránymentes közgyűlés megtartása érdekében történt. Az alperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy az alperes Alapszabálya szerint rendes

tagot a közgyűlésen csak másik rendes tag képviselhet. Álláspontja szerint ezt a körülményt a meghívó mellékleteként kiküldött minta is objektíven bizonyítja. Megjegyezte az alperes azt is, hogy maga a felperes nem volt semmilyen módon elzárva a személyes megjelenés lehetőségétől. Abban is egyetértett a felülvizsgálati ellenkérelem a jogerős ítélettel, hogy a felperesnek a többségtől eltérő szavazata a határozatok elfogadását nem befolyásolta volna. Az alperes részéről előadták, hogy tagjaik nagykorú, cselekvőképes magyar állampolgárok és fenyegetés nélkül hozták meg döntéseiket.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] A Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [17] A Pp. 275. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt.
- [18] A jelen esetben nem volt vitatott, hogy az alperesi egyesület áttért az új Ptk. szerinti szabályozásra, így a konkrét esetben a 2013. évi V. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [19] A Kúria abban egyetértett a jogerős ítélettel, hogy önmagában a rendkívüli közgyűlés összehívására az Alapszabály által megszabott 15 napos határidő túllépése még nem vezet a határozatok hatályon kívül helyezésére, a tagok a meghívót kézhez kapták, tudhatták, hogy pontosan milyen kérdésekről kell döntenük, az összehívási idő nem pontos betartása önmagában nem befolyásolhatta olyan mértékben a döntéseket, hogy ez kifejezetten az összes határozat hatályon kívül helyezését indokolta volna.
- [20] Nem értett ugyanakkor egyet a Kúria a jogerős ítélettel abban, hogy az alperes Alapszabályának rendelkezései úgy lenne értelmezhetők, hogy rendes tag csak rendes tagot hatalmazhat meg a közgyűlésen való képviseléssel.
- [21] A 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:35. §-a értelmében a jogi személy tagja, tagság nélküli jogi személy esetén az alapítói jogok gyakorlója, jogi személy vezető tisztviselője és felügyelőbizottsági tagja kérheti a bíróságtól a tagok vagy az alapítók és a jogi személy szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezését, ha a határozat jogszabálysértő, vagy a létesítő okiratba ütközik. A 3:36. § (1) bekezdése szerint a határozat hatályon kívül helyezése iránt attól az időponttól számított 30 napon belül lehet keresetet indítani a jogi személy ellen, amikor a jogosult a határozatról tudomást szerzett, vagy a határozatról tudomást szerezhetett volna. A határozat meghozatalától számított egy éves, jogvesztő határidő elteltével per nem indítható. A 3:37. § (1) bekezdése szerint, ha a határozat jogszabályt sért, vagy a létesítő okiratba ütközik, a bíróság a határozatot hatályon kívül helyezi és szükség esetén új határozat meghozatalát rendeli el.
- [22] A Kúria szerint jelentőséggel bír az, hogy a felperes

meghatalmazást adhatott-e édesapjának, aki egyben az alperesi egyesület pártoló tagja is. A felperes szerint ennek nincs sem a jogszabályban, sem az Alapszabályban meghatározott korlátja, míg ezzel szemben az alperes álláspontja az volt, hogy az alapszabály csak azt teszi lehetővé, hogy a rendes ttag csak a (másik) rendes tag számára adhat érvényes meghatalmazást.

[23] Az Alapszabály szerint 10. § 1. pont a) pontja szerint a rendes tagok személyesen vagy meghatalmazott képviselőjük útján részt vehetnek a közgyűlésen a vezetőszervek és tisztségviselők megválasztásában, a határozatok meghozatalában. A 11. § 1. pont b) szerint a pártoló tag az elnökség meghívása alapján tanácskozási joggal részt vehet a sportegyesület közgyűlésén. A 20. § 4. pontja értelmében a közgyűlésen tagok meghatalmazás útján is képviseltethetik magukat, egy résztvevő tag részére maximum két meghatalmazás adható. A másodfokú bíróság szerint ezen pontok együttesen azt adják ki, hogy rendes tagot a közgyűlésen csak másik rendes tag képviselhet. Ezzel az értelmezéssel a Kúria nem értett egyet. A hivatkozott rendelkezések sem külön-külön, sem együttesen nem állapítják meg azt, hogy a rendes tag meghatalmazottja, csak másik rendes tag lehet. A 10. § 1. pontja a meghatalmazott személyét illetően semmilyen korlátozást nem tartalmaz. A 20. § 4. pontja pedig kizárólag arra nézve tartalmaz rendelkezést, hogy rendes tag egyidejűleg más tagoktól összesen kettő meghatalmazást fogadhat el, részére ennyi adható. Ez a szabály nyilvánvalóan annak megakadályozására szolgál, hogy egy-egy tag magának, mintegy összegyűjtse a többiek szavazati jogát és egymaga határozhasson érdemi kérdésekben. Tehát két különálló és egymástól eltérő rendeltetésű szabályról van szó, amelyekből együttesen sem lehet azt a következtetést levonni a Kúria szerint, hogy a közgyűlésen rendes tag csak (másik) rendes tag részére adhat érvényes képviseleti meghatalmazást. Ezt erősíti meg a Kúria szerint az is, hogy az alperes érdemben nem cáfolta meg a felperes azon előadását, hogy korábbi közgyűléseken több esetben is minden további nélkül elfogadták azt, hogy édesapja, aki pártoló tag, meghatalmazottként a felperes képviseletében eljárhat. Csupán megjegyzi a Kúria, hogy az Alapszabály, illetve a jogszabály nem jogosítja fel az egyesület elnökét arra, hogy személyes döntésével előzetesen bárkit is kitiltson a közgyűlésről azok közül, akik a közgyűlésen egyébként jogosultak részt venni. A felperes édesapja pártoló tagként jogosult volt a részvételre, még ha saját jogán szavazati joggal nem is rendelkezett. Nem elfogadható az a gyakorlat, hogy valaki a részvételre jogosult személyt diszkrecionális döntéssel a civil szervezet legfőbb szervének üléséről önhatalmúan kitiltson.

[24] A Kúria a jelen esetben nem fogadta el azt az érvelést sem, hogy a tényleges szavazati arányokra figyelemmel önmagában a felperes képviselőjének jelenléte, illetve meghatalmazott útján történő szavazása érdemben nem befolyásolhatta volna a szavazati arányokat. A Kúria szerint ugyanis megjósolhatatlan körülmény az, hogy a felperes meghatalmazottjának jelenléte, a közgyűlésen való aktív

részvétele képes lett volna befolyásolni a szavazati arányokat, vagy sem.

- [25] A Kúria szerint az alperes által csatolt ügynevezett meghatalmazás-minta valóban a megfogalmazása szerint arra ad lehetőséget, hogy az egyesület rendes tagja (másik) rendes tagot hatalmazhat meg a képviseletre, ez azonban a Kúria szerint magából az Alapszabályból a korábbiak szerint nem vezethető le, ügydöntő jelentőséggel nem bír.
- [26] Mindezek alapján a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy az alperes részéről Alapszabályt sértően tagadták meg a felperes által meghatalmazott személy részvételét a rendkívüli közgyűlésen és ezáltal szavazását ezen alkalommal. A Kúria szerint a rendkívüli közgyűlésről kiutasított személy esetleges részvételének tényleges hatása bírói mérlegeléssel nem pótolható, ezért szükséges a támadott határozatok hatályon kívül helyezése. A Kúria ezért a keresetet elutasító jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a keresetnek érdemben helyesen helyt adó elsőfokú ítéletet hagyta helyben.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [27] 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:35. §, 3:36. §, 3:37. §, Pp. 78. § (1) bekezdése, 164. § (1) bekezdése, 206. § (1) bekezdése, 275. § (4) bekezdése, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet, 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése

Záró rész

- [28] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét tárgyaláson kívül bírálta el. A pervesztes alperes köteles a felperesi képviselő munkadíjában jelentkező felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, illetve miután a felperes előzetesen az illetéket lerótt, az alperes oldalán ez is megfizetendő perköltségként merült fel. A le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket is az

[29] alperes lenne köteles viselni, azonban illetékmentessége folytán ezt az állam viseli.

Budapest, 2018. november 21.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

AM

tisztviselő